

ਜੀਆਰ ਮਜੀਠੀਆ ਜੇ.

ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1990 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1453 .

3 ਸਤੰਬਰ, 1990

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908—ਓ. 39 ਆਰਐਲਐਸ 1 ਅਤੇ 2— ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963—ਐੱਸ. 41 ਸੀ.ਐਲ. (h)- ਜਿੱਥੇ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹਨ - ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਾਹਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕ com ਟ੍ਰੈਕਟ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਉਪਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੪)

115 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਬਖਸ਼ੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਿਤੀ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1990 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਕੇ. ਰਾਏ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਸਬ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ, ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ., ਮਿਤੀ 10 ਜਨਵਰੀ, 1990 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਲਈ।

ਦਾਅਵਾ:—ਵਿਗਿਆਪਨ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ U/O 39 ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2।

ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ: ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ।

ਜਗਨ ਨਾਥ ਕੋਸ਼ਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡੀ.ਵੀ.ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਵਿਜੇ ਝਾਂਜੀ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਵਿੰਦਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਓ.ਪੀ.ਸ਼ਰਮਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੀਆਰ ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਜੇ ਆਰਡਰਿਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਸਿਵਲ ਆਈ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1453 ਦਾ। £ 1990 1509 ਦਾ 1990। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਪਲਟਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ 198y ਦੇ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 1453 ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(2) ਬਨਾਮ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਠੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 1989 ਦਾ 1453

(3) ਤੱਥ:-

ਜੁਲਾਈ 1989 ਨੂੰ ਡੀ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਇਵਫਨੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੁੱਤਰ ਓ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਜੰਗ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਜਾਂ ਕਸਰੇਵਈਆ ਅਵਾਨ, ਲਹਿਸੀ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮਿਤੀ 1989 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲਵ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਵਸਨੀਕ ਓ 8U2, ਕੁਰਦੇਵ ਨਗਰ, ਉਆਮਣਾ (.ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਵੀਨੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) 30 ਵਿੱਘੇ 8 ਬਿਸਵਾਸ 0 ਬਿਸਵਾਸ ਪੁਖਤਾ ਸਥਿਤ ਲਵੀਆਉਜ਼ਾ ਬਰੇਵਾਲ ਅਵਾਨ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਦੇ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ। 4,05,000 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ। ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਨ; ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਾਈ (ਭਾਗ ਦੀ ਕਮਾਈ) ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ 30 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਬਿਆਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 9 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਾਪੂ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ। 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ 31 ਮਈ 1990 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਤਿੰਨ ਬਰਾਬਰ ਛਿਮਾਹੀ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਬਿਆਨਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਰੁ. 30 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ 9 ਲੱਖ ਰੁਪਏ। ਬਿਆਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਹੀ ਕਰਾਉਣੀ ਸੀ; 30 ਨਵੰਬਰ 1989. ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਪੂਰੀ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ ਭਾਵ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। 10 ਲੱਖ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਾਈ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਰੁ. 9 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੋ ਕਿ 30 ਨਵੰਬਰ 1989 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਵੈਂਡੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਰਡਰ 39 ਨਿਯਮ 1, 2 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਜੀ. ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.)

(4) ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 1t ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣ. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

- “(i) ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ 46B,13B-14B ਮਾਪਣ ਵਾਲੀ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ 42B-11-B-OB ਪੁਖਤਾ ਮਾਪਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।
- (ii) ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 4,05,000 ਰੁਪਏ ਬਿਆਨੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 9 ਲੱਖ ਰੁਪਏ 30 ਨਵੰਬਰ 1989 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।
- (iii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ 30 ਨਵੰਬਰ 1989 ਤੱਕ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ।
- (iv) ਜੇਕਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੇ 30 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਨੌਂ ਲੱਖ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।
- (v) ਬਾਕੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।
- (vi) ਜੇਕਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੀਐਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੁ. ਬਿਆਨੇ ਵਜੋਂ 4,05,000 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰੁ. 9 ਲੱਖ, ਬਿਆਨੇ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੇਕਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਹੀ 30 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ 'ਸਾਈ' ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ 30 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ 9 ਲੱਖ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਬਕਾਇਆ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਜਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ

ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੇ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 30 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਤੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਹੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ 1000 ਰੁਪਏ ਹੈ। 9 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੇਕਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਹੀ 30 ਨਵੰਬਰ 1989 ਤੱਕ ਲਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। 1 ਲੱਖ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਈ (ਬਾਕੀ ਦੀ ਰਕਮ) ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਰੁ. ਬਿਆਨਾ ਵਜੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੁ. 4,05,000

ਬਿਆਨੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਗਲਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਰੁਪਏ। ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਹੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਬਿਆਨਾ ਵਜੋਂ 9 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। 'ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੇਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਹੁੰਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਗਲਤ-ਪੜ੍ਹਨ' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਫੁਹਾਰਾ ਹੈ, ਸਿਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ। 9 ਲੱਖ?, 30 ਨਵੰਬਰ 1989 ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ। ਉਹ ਸਮਝੋਤੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 41 ਦੀ ਧਾਰਾ 'ਐਚ' ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ: -

"(h) ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਮ ਢੰਗ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਾਹਤ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;"

ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਮ ਢੰਗ ਦੁਆਰਾ, ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਾਹਤ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਖਾਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਉਪਾਅ ਹੈ, 2, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ 'ਡੀਓ' ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

RN%,

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ